

บัตรประจำตัวคนพิการ - สิทธิประโยชน์

❖ สิทธิประโยชน์และความคุ้มครองคนพิการ

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการแล้ว สามารถเข้าถึงสิทธิและใช้ประโยชน์ได้จาก ถึงที่อำนวยความสะดวก อันเป็นสาระณะตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๖ หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนด ได้แก่

➢ การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการบริการฟื้นฟูสมรรถภาพโดยกระบวนการแพทย์

การบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยกระบวนการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ และสื่อส่งเสริมพัฒนาการ เพื่อปรับสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม พฤติกรรม สติปัญญาการเรียนรู้ หรือการส่งเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้น

➢ การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางการศึกษา

การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ หรือแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ในสถานศึกษาเฉพาะหรือในสถานศึกษาทั่วไป หรือการศึกษาทางเลือก หรือ การศึกษานอกระบบ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา สำหรับคนพิการให้สนับสนุนตามความจำเป็นเหมาะสมอย่างทั่วถึง

➢ การคุ้มครองสิทธิคนพิการด้านการประกอบอาชีพและการมีงานทำ

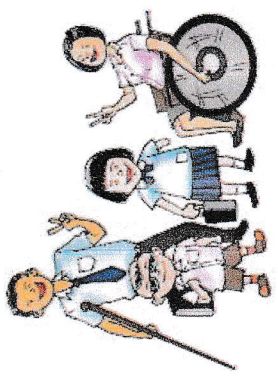
ในเรื่องการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ การให้บริการที่มีมาตรฐานการคุ้มครองแรงงาน มาตรการ เพื่อการมีงานทำตลอดจนได้รับการส่งเสริม การประกอบอาชีพอิสระ และบริการสื่อ ถึงอำนวยความสะดวกโนโดยหรือความช่วยเหลืออื่นใด เพื่อการทำงานและประกอบอาชีพของคนพิการ

➢ การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคม

เพื่อให้การคุ้มครองสิทธิคนพิการทางสังคมและสวัสดิการสังคมเป็นไปอย่างทั่วถึง เช่น การให้บริการล่ามภาษามือ การช่วยเหลือทางกฎหมาย การจัดให้มีผู้ช่วยคนพิการ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้แก่คนพิการ การช่วยเหลือคนพิการที่ไม่มีผู้ดูแล การส่งเสริมสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการ และการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ

➢ การจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่คนพิการเข้าถึงได้

เพื่อคุ้มครองสิทธิคนพิการมิให้สภาพแวดล้อมเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามามีส่วนร่วมทางสังคมสำหรับคนพิการ

สิทธิและสวัสดิการต่างๆ สำหรับคนพิการ

▶ บัตรประจำตัวคนพิการ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนดให้คนพิการมีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากสิ่งอำนวยความสะดวกก่อนเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ดังนั้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการได้รับสิทธิต่างๆ ตามกฎหมายคนพิการ จึงสามารถยื่นขอมีบัตรประจำตัวคนพิการได้

▶ สถานที่ออกบัตรประจำตัวคนพิการ

คนพิการที่อยู่กรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่นอาจยื่นคำขอมีบัตรต่อกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ศูนย์บริการคนพิการระดับจังหวัด หรือหน่วยงานของรัฐ ตามที่อำนาจการหรือผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนดแล้วแต่กรณี

หลักฐานที่ใช้ในการขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ

1. บัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสูติบัตรของคนพิการ
2. ทะเบียนบ้านของคนพิการ
3. รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป
4. เอกสารรับรองความพิการโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ไม่จำเป็นต้องมีเอกสารรับรองความพิการ ทั้งนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอถ่ายภาพความพิการไว้เป็นหลักฐาน

การออกบัตรใหม่แทนบัตรเดิมกรณีสูญหายขาด

1. เอกสารหลักฐานการขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ
 2. บัตรประจำตัวประชาชน หรือทะเบียนบ้านของผูมาขอมีบัตร
- หากบัตรประจำตัวคนพิการชำรุดหรือสูญหายหรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญก่อนวันหมดอายุ คนพิการสามารถยื่นคำร้องขอมีบัตรประจำตัวคนพิการใหม่แทนบัตรเดิมได้ พร้อมเอกสารหลักฐาน

ในกรณีบัตรประจำตัวสูญหายให้แจ้งความที่สถานีตำรวจและนำไปแจ้งความยื่นขอมีบัตรประจำตัวคนพิการ

การระบุชื่อผู้ดูแล

ผู้ดูแลคนพิการ เป็น บิดา มารดา บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง ที่ดูแลและอุปการะคนพิการ จะมี ๒ กรณี คือ

1. ผู้ดูแลคนพิการและคนพิการ อาศัยอยู่ทะเละเบียดกัน
2. ผู้ดูแลคนพิการและคนพิการ อาศัยอยู่ต่างทะเละเบียด แต่ต้องมีหนังสือรับรองการเป็นผู้ดูแลคนพิการ จากกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชำรษาชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ สมาชิกสภาท้องถิ่น ประธานชุมชน พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ (ของหน่วยงานราชการ, รัฐวิสาหกิจ) ซึ่งอาศัยหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่เดียวกันกับคนพิการที่อาศัยอยู่

ประเภทของความพิการ

1. ความพิการทางการมองเห็น
2. ความพิการทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย
3. ความพิการทางการเคลื่อนไหว
4. ความพิการทางด้านจิตใจหรือพฤติกรรม
5. ความพิการทางสติปัญญาหรือการรับรู้

การยกเลิกบัตรประจำตัวคนพิการ

1. บัตรประจำตัวคนพิการ
2. บัตรประจำตัวประชาชนของคนพิการ
3. ใบมรณะบัตร(กรณีคนพิการเสียชีวิต) หรือเอกสารรับรองความพิการ(กรณีได้รับการฟื้นฟูจนไม่มีสภาพความพิการ)
4. กรณีผู้แทนให้ใช้บัตรประจำตัวประชาชน หรือทะเบียนบ้าน

กรณีบัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ

บัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุให้คนพิการ หรือผู้ยื่นคำขอแทน ยื่นคำขอมีบัตรใหม่ ภายใน ๓๐ วัน ก่อนวันหมดอายุ บัตรประจำตัวคนพิการจะหมดอายุการใช้งาน ๔ ปีนับตั้งแต่วันออกบัตร เมื่อครบกำหนดแล้ว คนพิการจะต้องให้แพทย์ประเมินความพิการ เพื่อออกเอกสารรับรองความพิการ กรณีคนพิการ ที่มีอายุ ๖๐ ปี บริบูรณ์ขึ้นไป หรือสภาพความพิการที่เห็นได้โดยประจักษ์ จะได้อัตโนมัติ หรือสภาพความพิการที่เห็นได้โดยประจักษ์ ยื่นคำขอต่ออายุบัตร ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด พร้อมเอกสารหลักฐาน

